

Antero Eerolan ja 15 muun valtuutetun aloite omaishoidon tukeen palautettava ylin maksuluokka

VD/4992/00.02.00.03/2021

Antero Eerola sekä 15 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Omaishoitajat tekevät koko yhteiskunnan kannalta inhimillisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti arvokasta työtä. Läheisen huolenpito, hoiva ja läheisyys mahdollistavat pitkäaikaissairaalle, vanhukselle tai vammaiselle henkilölle mahdollisuuden kotona asumiseen. Tätä ei välttämättä edes kodinomainen palveluasuminen pysty tarjoamaan.

Omaishoitajien palkkio on osa omaishoidon tuen kokonaisuutta, johon kuuluvat myös hoidettavan palvelut, omaishoitajan vapaat sekä hänen hoitotehtäväänsä tukevat palvelut. Vantaalla omaishoidon korkein palkkioluokka on kuitenkin lopetettu joitain vuosia sitten.

Lakkauttamista perusteltiin sillä, että sen saajat tarvitsivat runsaasti muitakin palveluita, jolloin sen kohdentumista ei pidetty tarkoituksenmukaisena. Perustelu on outo, sillä Suomen muissa suurissa kaupungeissa Helsingissä, Espoossa, Turussa, Tampereella ja Oulussa on edelleen käytössä omaishoidon ylin palkkioluokka. Sama käytäntö on Vantaan lähikunnissa kuten Keravalla sekä Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymässä, johon kuuluvat Hyvinkää, Järvenpää, Mäntsälä, Nurmijärvi, Pornainen ja Tuusula.

Omaishoito koskee suurta joukkoa suomalaisia. Omaishoitajien liiton lukujen mukaan pääasiallisessa huolenpito- ja auttamisvastuussa on noin 350 000 henkeä. Kuntien kanssa varsinaisen omaishoitosopimuksen solmineita sopimushoitajia on lähes 50 000, joista noin 21 000 on työikäisiä. Tämä tarkoittaisi Vantaalla laskennallisesti noin paria tuhatta ihmistä.

Omaishoito säästää merkittäväällä tavalla julkisia varoja. Kunnallisanalan kehittämissäätiön syyskuussa 2020 julkaiseman tutkimuksen mukaan vaihtoehdoisen hoidon ja muiden palveluiden kustannukset olisivat yksinomaan ikääntyneiden omaishoidettavien kohdalla noin 3,1 miljardia euroa.

Valtioneuvoston vuonna 2017 julkaiseman ”Omaishoitajien tarvitsemat tukitoimet tehtävässä selviämiseen” selvityksen mukaan yhden omaishoitosopimuksen lasketaan maksavan kunnalle noin 13 500 euroa vuodessa, kun mukaan lasketaan sekä omaishoidon palkkio että heidän saamansa palvelut. Vaihtoehdoisen hoidon ja hoivan kustannuksiksi arvioidaan 42 000 - 114 000 euroa vuodessa.

Kuntien tiukat määrärahat ovat kuitenkin omaishoitajien määrän kasvua, vaikka sitä laajentamalla ne voisivat säästää menoissaan. Omaishoitajilla on usein myös toimeentulo-ongelmia, jotka kohdistuvat ennen muuta nuoriin omaishoitajien perheisiin. Moni joutuu turvautumaan viimesijaiseksi turvaksi tarkoitettuun toimeentulotukeen.

Edellä olevan perusteella ja Vantaan kaupungin hallintosäännön 22. luvun 1. kohtaan viitaten, me allekirjoittaneet kaupunginvaltuutetut teemme seuraavan sisältöisen valtuustoaloitteen:

* Vantaa palauttaa omaishoidon palkkioon ylimmän, vaativamman hoitoluokan palkkion omaishoidon houkuttelevuuden parantamiseksi.

Kaupunginvaltuusto 10.5.2021 § 28

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:

- allekirjoitettu Antero Eerolan ja 15 muun valtuutetun aloite omaishoidon tukeen palautettava ylin maksuluokka